

Avortament legal a Catalunya, 2005

Registre d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs

Director general de Recursos Sanitaris

Rafael Manzanera

Subdirector general de Serveis Sanitaris

Lluís Torralba

Responsable de l'edició

Rosa Gispert

Redacció i anàlisi de les dades

Roser Bosser

M. del Mar Torné

Processament de les dades

Montserrat Femenias

Assumpta Calancha

Elisabet Puigdollers

Suport a l'edició

Sergi Cruz

Referència recomanada

Servei d'Informació i Estudis. Avortament legal a Catalunya, 2005. Registre d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs.

Barcelona: Departament de Salut. Generalitat de Catalunya, 2006

Presentació	7
Introducció	9
Circuit de recollida, elaboració i control de qualitat de les dades	11
Resultats	13
Nombre de casos i tipus de centre.....	13
Distribució territorial dels casos	13
Distribució per grups edat i nascuts vius.....	17
Evolució temporal de la taxa i raó d'avortament	18
Característiques de les dones.....	20
Informació sobre el control de la natalitat.....	24
Antecedents obstètrics de la dona.....	25
Característiques de l'embaràs i de la seva interrupció.....	27
L'avortament en el conjunt de l'Estat espanyol i en diversos països desenvolupats	29
Comentari	31
Annex	33
Referències bibliogràfiques	35

Índex de taules

Taula 1. Avortament legal de dones residents segons comarca de residència. Catalunya, 2005	15
Taula 2. Avortament legal de dones residents segons regió sanitària de residència. Catalunya, 2005	16
Taula 3. Taxa i raó d'avortament segons grup d'edat. Catalunya, 2005.....	17
Taula 4. Evolució temporal de la taxa d'avortament de dones residents a Catalunya, 1987-2004	18
Taula 5. Evolució temporal de la raó d'avortament de dones residents a Catalunya, 1987-2004	19
Taula 6. Avortament legal segons grup d'edat i estat civil. Catalunya, 2005	21
Taula 7. Avortament legal segons nivell d'instrucció. Catalunya, 2005.....	22
Taula 8. Avortament legal segons situació laboral. Catalunya, 2005.....	22
Taula 9. Dones nascudes a l'estranger: lloc de procedència. Catalunya, 2005.....	23
Taula 10. Dones nascudes a l'estranger: any d'arribada a l'Estat Espanyol. Catalunya, 2005	23
Taula 11. Avortament legal segons lloc d'informació sobre l'avortament. Catalunya, 2005	24
Taula 12. Avortament legal segons mètode d'intervenció. Catalunya, 2005.....	28
Taula 13. Taxa d'avortament per 1.000 dones entre 15 i 44 anys segons comunitat autònoma de residència. Espanya, 1999-2004.....	29

Índex de figures

Figura 1. Avortament legal segons tipus de centre. Catalunya, 2005	13
Figura 2. Avortament legal segons lloc de residència. Catalunya, 2005	14
Figura 3. Avortament legal segons lloc de residència i origen. Catalunya, 2005	14
Figura 4. Avortament legal segons grup d'edat. Catalunya, 2005	20
Figura 5. Avortament legal segons estat civil. Catalunya, 2005	21
Figura 6. Avortament legal segons utilització de centres de planificació familiar. Catalunya, 2005	24
Figura 7. Avortament legal segons nombre de fills vius. Catalunya, 2005	25
Figura 8. Avortament legal segons avortaments voluntaris anteriors. Catalunya, 2005	26
Figura 9. Avortament legal segons motiu de l'avortament. Catalunya, 2005	27

La interrupció de l'embaràs ha estat i és un fet controvertit en molts àmbits socials atès els diferents aspectes ètics, sanitaris i legals que es posen en qüestió amb la seva pràctica, així com per l'important nombre de persones a les que potencialment afecten les decisions en aquest camp. Per aquest motiu, la situació legal i sanitària de la pràctica de l'avortament arreu del món encara és força diversa.

A Espanya la pràctica de la interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) es va despenalitzar l'any 1985, en els tres supòsits contemplats en el vigent codi penal (perill per a la vida o la salut de la dona embarassada, presumpció de defectes del fetus i violació). Des de la seva regulació legal, es va establir l'obligació de declarar, de manera anònima i confidencial, les interrupcions de l'embaràs realitzades als centres sanitaris. Aquesta informació, que es recull a Catalunya des de l'any 1987, permet seguir l'evolució de la situació sanitària i conèixer les característiques epidemiològiques de les persones que se sotmeten a aquest tipus d'intervenció i dona lloc a una de les estadístiques oficials de la Generalitat i a la vegada de l'Estat espanyol.

L'informe que es presenta en aquesta publicació, recull informació socio-demogràfica i sanitària relativa a les persones i a les circumstàncies sanitàries en que es produeix la interrupció de l'embaràs. Contempla tot una sèrie de dades que es recullen des de fa molts anys i en aquesta publicació incorpora noves variables per tal de reflectir els canvis demogràfics que s'estan experimentant en la situació actual de l'avortament com a conseqüència del context d'una societat més multicultural.

Em plau presentar aquest nou informe i vull agrair el treball de tots els qui, des dels diferents centres, han contribuït a proporcionar les dades del qüestionari i l'esforç dels qui l'han elaborat. Espero que la informació d'aquest recull sigui d'utilitat per als lectors i que l'ús que en facin estimuli la seva producció àgil i acurada.

Rafael Manzanera i López
Director general de Recursos Sanitaris

La interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) es va regular legalment a Espanya l'any 1985, en els tres supòsits autoritzats en el vigent codi penal (perill per a la vida o la salut de la dona embarassada, presumpció de defectes del fetus i violació). Aquest fet va suposar l'autorització d'aquesta pràctica sanitària, per tal de garantir una millor atenció a la salut de les dones.

Aquesta intervenció, segons la normativa vigent es pot fer en tots els centres sanitaris públics i privats que compleixin els requisits que s'exigeixen per ser autoritzats per a la pràctica d'aquestes tècniques. D'acord amb l'Ordre del Departament de Salut (DS), de 10 de desembre de 1986 (DOGC núm. 779, de 17 de desembre de 1986)¹, per la qual es disposa el procediment de recollida de dades relatives a l'avortament, totes les IVEs realitzades en centres autoritzats per practicar aquesta intervenció han de ser notificades al DS mitjançant l'imprès elaborat per aquesta finalitat. Després d'una prova pilot en alguns centres durant l'any 2004, l'any 2005 s'han incorporat a aquest imprès dues noves variables: país d'origen (que correspon al país de naixement) i any d'arribada a l'Estat Espanyol, que ens permetran descriure millor les característiques de les dones que se sotmeten a una IVE a Catalunya.

L'any 2005 s'han realitzat interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE) en 30 centres de Catalunya, dels quals 18 són centres hospitalaris i 12 són extrahospitalaris. Els centres hospitalaris pertanyen majoritàriament a la província de Barcelona (14), 3 són de la província de Girona i 1 és de Lleida. Els extrahospitalaris també es troben quasi tots a la província de Barcelona (10) i n'hi ha 2 a la província de Girona. Tots aquests centres són els que proporcionen regularment la informació que nodreix la base de dades del Registre d'Interrupció Voluntària de l'Embaràs del DS, la qual cosa permet conèixer les característiques i l'evolució d'aquesta activitat a Catalunya².

Circuit de recollida, elaboració i control de qualitat de les dades

La butlleta de notificació d'interrupció voluntària de l'embaràs és un qüestionari anònim i confidencial que han d'emplenar els centres autoritzats en cada cas individual d'avortament que duguin a terme. Els centres el trameten al Registre d'IVE del Departament de Salut. Cada mes, es registren els qüestionaris rebuts, es codifica la causa de l'avortament (d'acord amb la Classificació Internacional de Malalties, 9a revisió, Modificació Clínica), i es supervisa el contingut de l'impres per detectar possibles mancances en la informació. Aquestes dades es sotmeten a un procés de validació per tal de descobrir errors de rang o de consistència (incongruències entre els valors de diverses variables). Quan es detecta alguna deficiència, es contacta amb el centre a fi de corregir els errors que s'hi han identificat. L'elaboració i l'anàlisi de les dades s'han dut a terme al Registre d'IVE, mitjançant una aplicació informàtica dissenyada específicament i el paquet estadístic SPSS.

El conjunt de l'informe es basa en totes les IVE realitzades a Catalunya l'any 2005, excepte els apartats de distribució segons comarques i regions sanitàries (Taules 1 i 2), així com les taxes i raons per grups d'edat (Taula 3). Aquestes taules corresponen a les IVEs fetes a Catalunya a dones que hi són residents i per tant s'exclouen les residents en altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol i a l'estranger. Per calcular les taxes s'han utilitzat les dades de població corresponents a les primeres estimacions postcensals per l'any 2005 facilitades per l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT).

L'evolució temporal de les taxes i raons d'IVEs per grups d'edat (Taula 4 i 5) inclou les IVEs de dones residents a Catalunya, realitzades a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol. Per calcular aquestes taxes pel període 1987-2000 s'utilitzen les estimacions intercensals a 1 de juliol i pels anys 2001-2004 s'utilitzen les estimacions de població postcensals a 1 de juliol de l'IDESCAT³. Les dades sobre nascuts vius, per al càlcul de les raons d'avortaments, corresponen als naixements de dones residents a Catalunya facilitades per l'IDESCAT³. Per al càlcul de la taxa i raó globals 15-44, tot i que s'inclouen els pocs casos d'IVE de les menors de 15 anys i les de més de 44, es fa servir la població de dones d'edats compreses entre els 15 i els 44 anys.

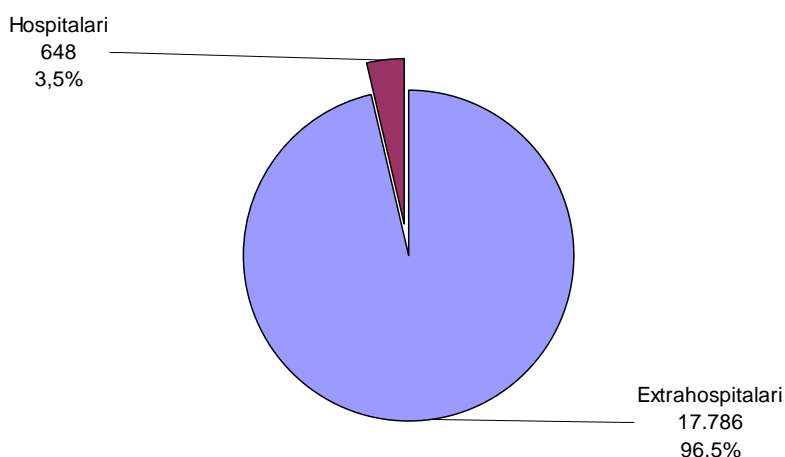
A partir de l'any 2005 s'ha recollit de manera exhaustiva el país de naixement i l'any d'arribada a l'Estat espanyol, informació que s'ha incorporat a les taules de resultats.

Nombre de casos i tipus de centre

El nombre total d'interrupcions voluntàries de l'embaràs (IVE) realitzades a Catalunya, durant l'any 2005, en centres autoritzats, ha estat de 18.434. Aquesta xifra suposa un augment del 6,7% respecte dels casos enregistrats l'any precedent.

El 96,5% han tingut lloc en centres extrahospitalaris privats i la resta (3,5%) en centres hospitalaris públics o privats (Figura 1).

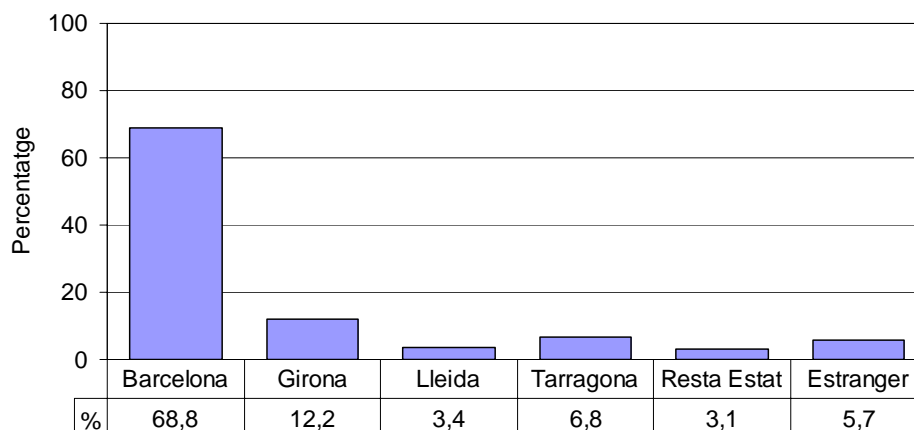
Figura 1. Avortament legal segons tipus de centre. Catalunya, 2005

Distribució territorial dels casos

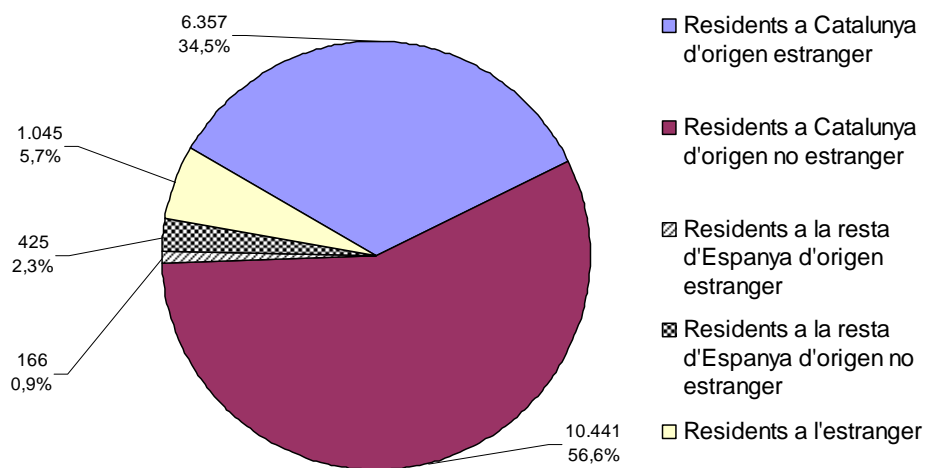
De les dones que han avortat a Catalunya, el 91,2% (16.798) hi resideix i el 8,8% (1.636) en viu fora (Figura 2). De tots els avortaments realitzats, el 3,1% (591) són de dones residents a altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol i el 5,7% (1.045) resideixen a l'estranger, majoritàriament a França (67,2% del total d'estrangeres). A més distància hi figuren les dones residents a Andorra i Itàlia (14,3 i 9,9% respectivament).

**Figura 2. Avortament legal segons lloc de residència.
Catalunya, 2005**

El 34,5% de les dones que han realitzat una IVE a Catalunya i hi resideix és d'origen estranger. Un 5,7% de les IVEs realitzades a Catalunya són de dones residents a altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol i d'origen estranger (Figura 3).

**Figura 3. Avortament legal segons lloc de residència i origen.
Catalunya, 2005**

A les Taules 1 i 2 hi ha la distribució de les dones segons la comarca i la regió sanitària de residència respectivament.

Taula 1. Avortament legal de dones residents segons comarca de residència. Catalunya, 2005

Comarca	Nombre	%
Alt Camp	56	0,3
Alt Empordà	479	2,9
Alt Penedès	211	1,3
Alt Urgell	40	0,2
Alta Ribagorça	6	0,0
Anoia	209	1,2
Bages	221	1,3
Baix Camp	239	1,4
Baix Ebre	105	0,6
Baix Empordà	361	2,1
Baix Llobregat	1.681	10,0
Baix Penedès	184	1,1
Barcelonès	6.616	39,4
Berguedà	56	0,3
Cerdanya	50	0,3
Conca de Barberà	34	0,2
Garraf	312	1,9
Garrigues	16	0,1
Garrotxa	122	0,7
Gironès	693	4,1
Maresme	716	4,3
Montsià	79	0,5
Noguera	40	0,2
Osona	239	1,4
Pallars Jussà	17	0,1
Pallars Sobirà	8	0,0
Pla de l'Estany	77	0,5
Pla d'Urgell	47	0,3
Priorat	9	0,1
Ribera d'Ebre	24	0,2
Ripollès	49	0,3
Segarra	33	0,2
Segrià	347	2,1

(Continua)

Taula 1. Avortament legal de dones residents segons comarca de residència. Catalunya, 2005 (Continuació)

Comarca	Nombre	%
Selva	418	2,5
Solsonès	14	0,1
Tarragonès	502	3,0
Terra Alta	15	0,1
Urgell	34	0,2
Val d'Aran	17	0,1
Vallès Occidental	1.719	10,2
Vallès Oriental	703	4,2
Total	16.798	100,0

Taula 2. Avortament legal de dones residents segons regió sanitària de residència. Catalunya, 2005

Regió sanitària	Nombre	%
Barcelona Ciutat	4.713	28,1
Barcelonès Nord-Maresme	1.669	9,9
Centre	3.001	17,9
Costa de Ponent	3.376	20,1
Girona	2.198	13,1
Lleida	605	3,6
Tarragona	1.013	6,0
Terres de l'Ebre	223	1,3
Total	16.798	100,0

En relació amb el lloc de la intervenció, la major part de les interrupcions que s'han realitzat a Catalunya l'any 2005, han tingut lloc a la ciutat de Barcelona (87,8%) i l'11,5% a la ciutat de Girona.

La majoria dels avortaments s'han realitzat en centres ubicats a la província de Barcelona (88,4%), un 11,5% a Girona i només un 0,1% a Lleida. No s'ha realitzat cap avortament als centres de la província de Tarragona.

Distribució per grups d'edat i nascuts vius

Les taxes i les raons d'avortament de les dones residents a Catalunya segons grups d'edat corresponents a l'any 2005, es presenten a la Taula 3. Aquestes dades són provisionals, ja que manquen les IVEs de dones residents a Catalunya que s'han realitzat la intervenció a la resta de l'Estat espanyol.

La taxa més elevada d'IVE la presenta el grup d'edat de 20 a 24 anys (20,15). Pel que fa a les raons per cada 100 nascuts vius, els grups d'edats més joves són els tenen les raons més elevades.

Taula 3. Taxa* i raó d'avortament segons grup d'edat. Catalunya, 2005 (Provisional)**

Grup d'edat	Nombre	%	Taxa	Raó
< 15	52	0,3	0,35	260,00
15-19	2.101	12,5	13,35	130,90
20-24	4.248	25,3	20,15	57,08
25-29	4.202	25,0	14,35	20,73
30-34	3.233	19,3	10,75	10,16
35-39	2.103	12,5	7,61	13,57
40-44	800	4,8	3,08	29,84
45-49	58	0,3	0,24	37,18
> 49	1	0,0	0,00	5,56
Total	16.798	100,0	11,22	21,18

*Taxa: nombre d'IVE per cada mil dones del grup d'edat corresponent. Aquest taxa correspon a les IVE de residents realitzades a Catalunya. Dades calculades amb les primeres estimacions de població postcensals.

**Raó: nombre d'IVE per cada cent nascuts vius de mares del grup d'edat corresponent. Aquest raó correspon a les IVE de residents realitzades a Catalunya. Dades calculades amb els naixements de mares residents.

Evolució temporal de la taxa i raó d'avortament

Per l'any 2004 (Taula 4), hi ha hagut un creixement de les taxes d'avortament en tots els grups d'edat i el grup de dones de 20 a 24 anys és el que experimenta l'augment més important. Tot i que l'any 2003 s'observa una disminució de la taxa global (trencant la tendència creixent iniciada el 1994), l'any 2004 torna a augmentar i es situa en el mateix valor que l'any 2002.

Taula 4. Evolució temporal de la taxa* d'avortament de dones residents a Catalunya, 1987-2004

Any	Grup d'edat									Total 15-44
	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	
1987	0,00	0,03	0,14	0,20	0,13	0,14	0,11	0,03	0,00	0,13
1988	0,01	0,05	0,20	0,29	0,19	0,17	0,10	0,03	0,00	0,18
1989	0,01	1,96	3,68	3,20	2,88	2,58	1,40	0,13	0,00	2,66
1990	0,03	3,92	7,44	6,34	5,80	4,90	2,08	0,18	0,01	5,17
1991	0,05	4,20	9,10	7,24	6,30	5,04	2,34	0,26	0,00	5,82
1992	0,11	5,44	10,48	8,49	7,19	5,79	2,59	0,35	0,01	6,83
1993	0,09	5,87	10,45	8,89	7,44	5,75	2,54	0,28	0,01	7,00
1994	0,10	5,67	10,69	8,37	7,33	5,71	2,32	0,23	0,00	6,87
1995	0,10	6,42	11,63	9,96	7,66	5,92	2,58	0,25	0,01	7,58
1996	0,09	6,95	11,78	9,53	7,80	5,92	2,38	0,19	0,00	7,60
1997	0,10	7,14	11,32	9,07	6,89	5,44	2,25	0,24	0,00	7,21
1998	0,07	7,70	11,97	9,51	7,46	5,34	2,52	0,17	0,01	7,59
1999	0,15	9,64	13,51	10,13	8,41	5,89	2,46	0,23	0,00	8,48
2000	0,23	10,75	15,78	11,38	8,86	6,71	2,59	0,26	0,00	9,45
2001	0,19	11,33	16,57	12,06	9,68	6,90	2,62	0,20	0,00	9,88
2002	0,30	12,08	18,02	13,53	10,78	7,48	2,95	0,29	0,01	10,80
2003	0,37	12,28	18,11	13,47	10,31	7,14	2,71	0,25	0,00	10,56
2004	0,40	13,10	19,15	13,71	10,45	7,22	2,80	0,20	0,01	10,81

*Taxa: nombre d'IVE per cada mil dones del grup d'edat corresponent. Dades calculades amb les estimacions de població intercensals i postcensals³.

Pel que fa a les raó d'avortament, respecte l'any 2004, es pot observar que el nombre d'IVEs per cada 100 nascuts vius ha augmentat en la majoria dels grups d'edat, excepte pels grups majors de 35 anys, que han disminuït. La raó pel conjunt de les edats fèrtils manté una lleugera davallada per segon any consecutiu.

Taula 5. Evolució temporal de la raó* d'avortament de dones residents a Catalunya, 1987-2004

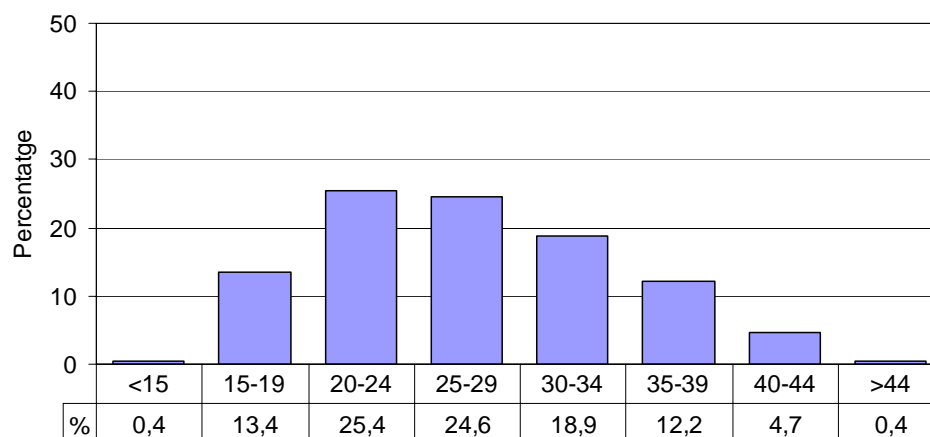
Any	Grup d'edat									Total 15-44
	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	
1987	8,33	0,32	0,27	0,19	0,20	0,55	2,01	9,52	0,00	0,30
1988	20,00	0,55	0,43	0,28	0,27	0,73	2,11	8,06	0,00	0,41
1989	20,00	23,24	8,57	3,15	4,13	10,90	30,06	52,27	0,00	6,30
1990	44,44	53,25	18,73	6,39	8,13	20,25	48,65	68,75	100,00	12,46
1991	83,33	62,37	25,25	7,47	8,56	20,75	51,61	90,74	0,00	14,26
1992	183,33	87,44	31,64	8,79	9,17	22,19	59,38	200,00	50,00	16,52
1993	163,64	104,78	36,73	9,74	9,26	21,07	61,89	158,33	66,67	17,45
1994	257,14	106,95	42,37	9,62	8,96	20,39	51,30	130,56	0,00	17,46
1995	340,00	133,51	53,13	12,10	8,96	19,95	59,73	141,67	-	19,51
1996	166,67	143,35	56,57	12,06	8,69	19,00	53,44	125,81	0,00	19,34
1997	250,00	141,48	54,38	11,81	7,32	15,44	43,66	122,50	0,00	17,66
1998	91,67	144,00	58,79	13,30	7,86	14,39	47,80	89,74	200,00	18,62
1999	220,00	160,80	61,89	14,30	8,54	14,52	39,39	69,70	50,00	19,82
2000	206,25	153,53	66,19	15,97	8,50	15,09	37,29	85,48	14,29	20,73
2001	207,69	138,26	64,91	17,59	9,58	14,79	34,72	47,78	20,00	21,48
2002	477,78	135,22	62,32	19,91	10,61	15,30	36,70	66,67	50,00	22,66
2003	230,43	125,67	58,35	19,50	9,92	13,77	30,72	51,82	0,00	21,12
2004	322,22	126,31	54,79	19,75	9,93	13,48	29,44	38,66	15,38	20,83

*Raó: nombre d'IVE per cada cent nascuts vius de mares del grup d'edat corresponent. Aquest raó correspon a les IVE de residents realitzades a Catalunya. Dades calculades amb els naixements de mares residents³.

Característiques de les dones

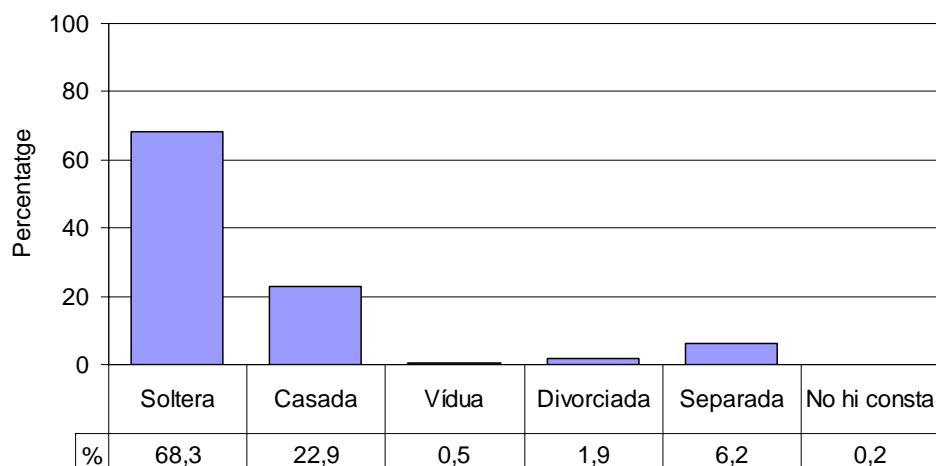
L'edat mitjana de les dones que han avortat a Catalunya és de 27,3 anys, amb una desviació estàndard de 6,9 anys. El grup d'edat al qual correspon el percentatge més elevat d'avortaments (25,4%) és el de dones de 20 a 24 anys, seguit del de 25 a 29 anys (24,6%). El 13,8% de les dones que han avortat té menys de 20 anys, i el 17,3% en té 35 o més (Figura 4 i Taula 6).

**Figura 4. Avortament legal segons grup d'edat.
Catalunya, 2005**

El 68,3% correspon a dones solteres i el 22,9% a casades (Figura 5 i Taula 6). Del total, la meitat (49,9%) manifesta que no conviu en parella.

**Figura 5. Avortament legal segons estat civil.
Catalunya, 2005**

Taula 6. Avortament legal segons grup d'edat i estat civil. Catalunya, 2005

Grup d'edat	Estat civil						Total	%
	Soltera	Casada	Vídua	Divorciada	Separada	No hi consta		
< 15	77	0	0	0	0	1	78	0,4
15-19	2.411	55	2	0	4	4	2.476	13,4
20-24	4.177	389	0	16	94	11	4.687	25,4
25-29	3.196	992	7	73	245	11	4.524	24,6
30-34	1.748	1.275	14	102	334	7	3.480	18,9
35-39	739	1.035	37	116	314	8	2.249	12,2
40-44	218	446	23	44	140	3	874	4,7
45-49	15	37	1	6	6	0	65	0,4
> 49	1	0	0	0	0	0	1	0,0
Total	12.582	4.229	84	357	1.137	45	18.434	100,0
%	68,3	22,9	0,5	1,9	6,2	0,2	100,0	

En relació amb el nivell d'instrucció, el grup amb el percentatge més elevat correspon a les dones que tenen o estan cursant educació secundària (35,2% el primer cicle i 24,1% el segon cicle) (Taula 7).

Taula 7. Avortament legal segons nivell d'instrucció. Catalunya, 2005

Nivell d'instrucció	Nombre	%
Analfabeta	70	0,4
Sense estudis	329	1,8
Educació primària	4.103	22,3
Educació secundària 1er cicle	6.481	35,2
Educació secundària 2on cicle (Batxillerat o FP)	4.450	24,1
Escoles universitàries	1.851	10,0
Facultats	1.063	5,7
Altres	70	0,4
No hi consta	17	0,1
Total	18.434	100,0

La situació laboral que es dona amb més freqüència (64,6%) és la de treballadora per compte d'altri, mentre que l'11,6% és en atur. Alhora, un 10,6% és estudiant i el 10,5% mestressa de casa (Taula 8).

Taula 8. Avortament legal segons situació laboral. Catalunya, 2005

Situació laboral	Nombre	%
Empresària	87	0,6
Professional liberal	222	1,2
Treballadora per compte d'altri	11.914	64,6
Pensionista	73	0,4
Estudiant	1.957	10,6
En atur	2.144	11,6
Mestressa de casa	1.941	10,5
Altres	88	0,5
No hi consta	8	0,0
Total	18.434	100,0

De totes les interrupcions realitzades a Catalunya, 6.523 són de dones que han nascut a l'estranger. Això representa que el 35,5% de les dones que han avortat a Catalunya són immigrants. L'Equador (18,1%), Bolívia (14,9%), Marroc (10,5%) i Romania (9,0%) són els països de procedència més freqüents. A la Taula 9 es presenta la distribució d'aquestes dones segons el seu lloc de procedència.

Taula 9. Dones nascudes a l'estranger: lloc de procedència. Catalunya, 2005

Lloc de procedència	Nombre	%
Unió Europea	324	5,0
Resta d'Europa	969	14,9
Països del Magreb	706	10,8
Resta d'Àfrica	255	3,9
Amèrica del Nord	48	0,8
Amèrica Central	392	6,0
Amèrica del Sud	3.449	52,9
Sud-est Asiàtic	68	2,7
Resta d'Àsia	178	1,0
Oceania	1	0,0
No hi consta	133	2,0
Total	6.523	100,0

La majoria de les dones han arribat a l'Estat Espanyol entre els anys 2000 i 2004, la qual cosa representa el 72,5% dels casos (Taula 10).

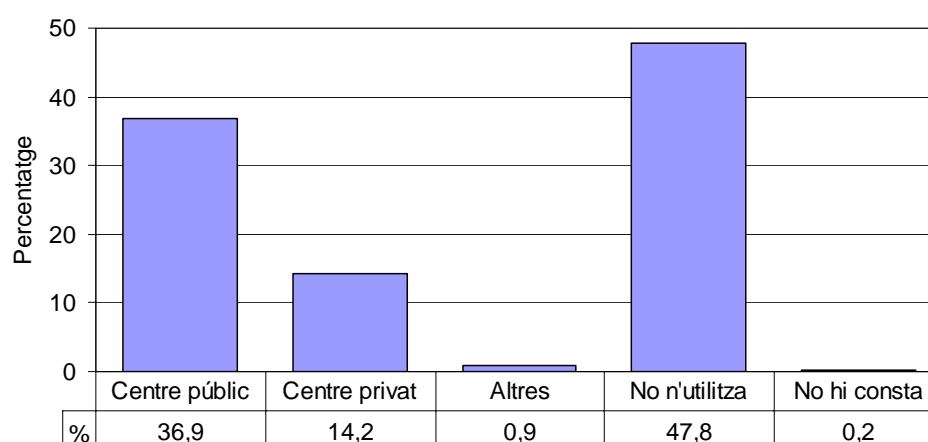
Taula 10. Dones nascudes a l'estranger: any d'arribada a l'Estat Espanyol. Catalunya, 2005

Any d'arribada	Nombre	%
< 1980	16	0,2
1980-1984	28	0,4
1985-1989	70	1,1
1990-1994	202	3,1
1995-1999	738	11,3
2000-2004	4.730	72,5
2005	625	9,6
No hi consta	114	1,8
Total	6.523	100,0

Informació sobre el control de la natalitat

El 52,0% de les dones que interrompen el seu embaràs a Catalunya ha acudit, en els dos darrers anys, a un centre de planificació familiar per a la utilització o el control de mètodes contraceptius. El 36,9% ho fan en un centre públic i un 14,2% en un centre privat. El 47,8% no ha anat a cap d'aquests centres (Figura 6).

Figura 6. Avortament legal segons utilització de centres de planificació familiar. Catalunya, 2005

Segons el que declaren, el 61,1% ha rebut informació sobre la possibilitat d'interrompre l'embaràs a la xarxa sanitària, un 43,5% a la pública i un 17,6% a la privada (Taula 11).

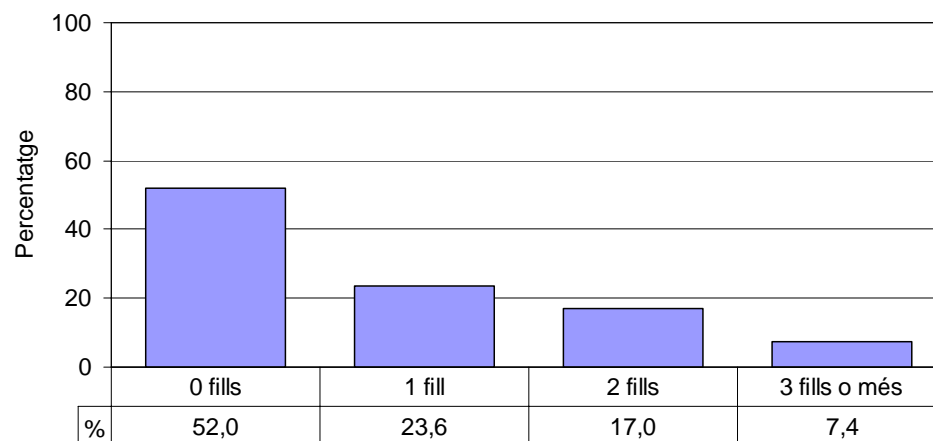
Taula 11. Avortament legal segons lloc d'informació sobre l'avortament. Catalunya, 2005

Lloc d'informació	Nombre	%
Centre públic	8.012	43,5
Centre privat	3.247	17,6
Altres	7.161	38,8
No hi consta	14	0,1
Total	18.434	100,0

Antecedents obstètrics de la dona

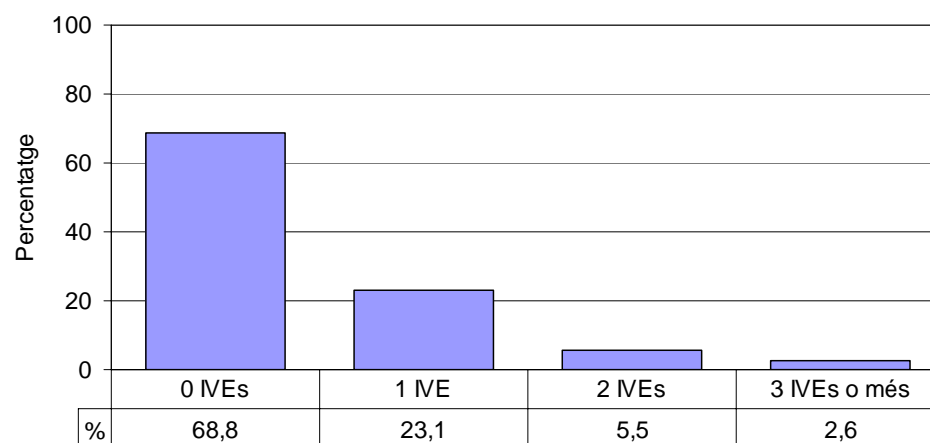
Més de la meitat (52,0%) de les dones que han avortat a Catalunya no té cap fill, el 23,6% en té un, el 17,0% en té dos, i el 7,4% en té tres o més (Figura 7).

**Figura 7. Avortament legal segons nombre de fills vius.
Catalunya, 2005**

El 68,8% de les dones no presenta cap avortament voluntari anterior a l'actual, el 23,1% n'ha tingut un, el 5,5% dos, i el 2,6% tres o més abans de l'actual (Figura 8).

**Figura 8. Avortament legal segons avortaments voluntaris anteriors.
Catalunya, 2005**

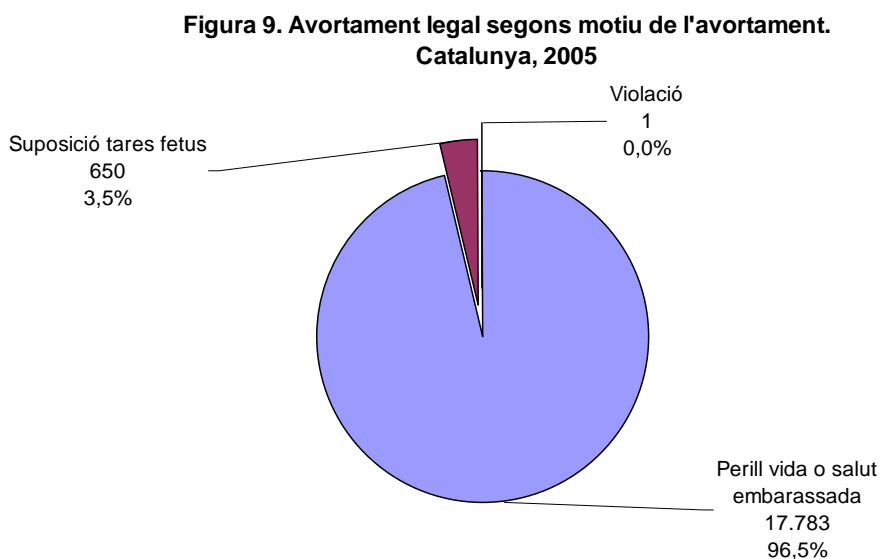

Característiques de l'embaràs i de la seva interrupció

Per al conjunt d'avortaments legals efectuats a Catalunya, la mitjana de temps de gestació en el moment d'interrompre l'embaràs és de 9,4 setmanes, amb una desviació estàndard de 4,1 setmanes. La mitjana dels avortaments fets en centres hospitalaris és de 16,3 setmanes de gestació, amb una desviació estàndard de 5,6 setmanes, i la dels centres extrahospitalaris és de 9,1 setmanes de gestació, amb una desviació estàndard de 3,9 setmanes. La gran majoria d'avortaments (84,5%) es realitza dintre de les 12 primeres setmanes de gestació.

El 93,2% dels casos hospitalaris ha tingut una estada d'entre 0 a 2 dies. Els que es realitzen en centres extrahospitalaris no requereixen d'ingrés.

El perill per a la vida, la salut física o psíquica de la dona és l'adduït com a motiu de la intervenció en el 96,5% del total d'avortaments notificats (Figura 9). En el cas dels avortaments hospitalaris, la suposició que el fetus naixerà amb greus tares físiques o psíquiques és el motiu més freqüent (77,2%), mentre que en els avortaments extrahospitalaris el supòsit declarat és el de perill per a la vida o per a la salut de la dona embarassada en el 99,2% dels casos.

L'aspiració és el mètode més utilitzat (84,6%) en el conjunt d'interrupcions de l'embaràs (Taula 12). Aquest és el mètode més emprat en els centres extrahospitalaris (87,3%); mentre que en els centres hospitalaris el més utilitzat és l'apartat "combinació de mètodes" que inclou l'associació de diferents mètodes, però que cada centre utilitza amb combinacions diferents i correspon al 35,3% dels utilitzats en aquest àmbit.

Taula 12. Avortament legal segons mètode d'intervenció. Catalunya, 2005

Mètode d'intervenció	Extrahospitalari		Hospitalari		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Gel intracervical	4	0,0	5	0,8	9	0,1
Aspiració	15.521	87,3	72	11,1	15.593	84,6
Dilatació + Evacuació	2.171	12,2	211	32,5	2.382	12,9
Raspat uterí	0	0,0	71	11,0	71	0,4
RU-486	21	0,1	1	0,2	22	0,1
Injecció intravenosa	4	0,0	9	1,4	13	0,1
Injecció intrauterina	1	0,0	44	6,8	45	0,2
Histerotomia	2	0,0	5	0,8	7	0,0
Histerectomia	0	0,0	1	0,1	1	0,0
Combinació de mètodes	62	0,4	229	35,3	291	1,6
Total	17.786	100,0	648	100,0	18.434	100,0

L'avortament en el conjunt de l'Estat espanyol i en diversos països desenvolupats

Catalunya va tenir l'any 2004, la tercera taxa d'avortament més alta després de la comunitat de les Balears i la de Madrid, segons la informació publicada per al conjunt de l'Estat espanyol. Des de l'any 1999 la comunitat de les Balears, ha estat la que té la taxa més alta. Catalunya i Madrid han anat alternant fins el 2001 la segona i tercera taxa més alta. El 2002 i 2003 Múrcia ha estat la tercera taxa més alta, passant per davant de Catalunya (Taula 13).

Taula 13. Taxa d'avortament per 1.000 dones entre 15 i 44 anys segons comunitat autònoma de residència. Espanya, 1999-2004⁴

Comunitat autònoma de residència	Any					
	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Andalusia	5,5	6,2	6,8	7,3	8,3	8,9
Aragó	7,3	7,8	8,9	9,9	10,7	10,1
Astúries	7,0	8,4	7,2	7,8	7,8	8,6
Balears	11,8	13,6	13,2	14,3	13,7	12,4
Canàries	7,2	8,0	7,3	6,8	6,3	6,2
Cantàbria	4,0	3,9	4,1	4,4	4,2	4,5
Castella - la Manxa	4,7	4,4	4,5	5,2	5,8	5,8
Castella i Lleó	5,9	5,6	5,5	5,6	5,8	5,8
Catalunya	8,6	9,7	10,2	11,4	11,4	10,9
C. Valenciana	6,0	6,8	7,5	8,3	8,3	8,6
Extremadura	3,7	4,3	3,6	3,8	3,8	5,2
Galícia	3,8	4,0	4,2	4,4	4,2	4,5
Madrid	8,7	8,9	10,5	12,2	12,8	12,0
Múrcia	5,6	8,0	9,7	11,5	11,7	10,5
Navarra	3,0	3,6	4,0	4,6	4,8	5,2
País Basc	3,0	3,6	3,6	3,9	4,0	4,5
La Rioja	6,3	6,7	6,4	8,5	8,0	7,6
Ceuta i Melilla	3,0	2,5	3,2	2,6	3,1	3,1
Total	6,5	7,1	7,7	8,5	8,8	8,9

La taxa més baixa l'any 2004, és la de Ceuta i Melilla, seguida de les de Cantàbria, Galícia i el País Basc. Només Canàries i Castella i Lleó han disminuït les seves taxes des del 1999. Respecte a l'any 2003 han disminuït la taxa: Aragó, Balears, Canàries, Catalunya, Madrid, Múrcia i La Rioja. Les comunitats que han sofert un increment més gran han estat Astúries, Andalusia i el País Basc.

La taxa de Catalunya (10,9) és lleugerament més elevada que la d'Itàlia (9,3 l'any 2002)⁵; similar a la dels països occidentals que tenen la taxa més baixa: Escòcia (11,9 l'any 2005)⁶, Dinamarca (12,5 l'any 2000)⁷; i lleugerament inferior a la de Noruega (13,7 l'any 2000)⁷ i la de França (14,0 l'any 2000)⁸. Les taxes d' Anglaterra i Gales són superiors (17,8 el 2004)⁹ i altres països amb una llarga tradició en aquesta pràctica, tenen taxes encara més elevades: Suècia amb una taxa del 20,0 el 2004¹⁰ i els Estats Units (20,9 el 2002)¹¹.

Hi ha hagut un augment en el nombre d'IVEs efectuades a Catalunya respecte de les enregistrades l'any anterior, que es manifesta sobretot als centres extrahospitalaris.

Respecte de l'any anterior s'ha produït un augment de la taxa d'IVE en tots els grups d'edat. El grup de dones de 20-24 anys és el que segueix tenint la taxa més alta.

El nombre d'IVEs realitzades a dones que resideixen a l'estranger també ha incrementat respecte a l'any anterior. Les noves dades recollides el 2005 sobre el país d'origen, mostren que un terç de les dones residents que han avortat a Catalunya han nascut a l'estranger.

El perfil sociodemogràfic de les usuàries que ha realitzat una IVE l'any 2005, és similar al dels anys anteriors: dones d'entre 20 i 24 anys, solteres, sense fills i sense IVEs anteriors.

El nombre de dones que ha acudit a un centre de planificació familiar ha augmentat lleugerament i s'evidencia més als centres públics. En canvi, la informació sobre la possibilitat d'interrompre l'embaràs ha disminuït més als centres públics.

Com a l'any anterior, el mètode més usat en el conjunt d'interrupcions de l'embaràs en els centres extrahospitalaris segueix sent l'aspiració i en els hospitalaris la combinació de mètodes, seguit de la dilatació i evacuació.

Tot i que Catalunya va ser l'any 2004 la tercera comunitat autònoma amb la taxa més alta d'IVE de l'Estat espanyol, es troba entre les taxes més baixes en relació la majoria de països europeus.

Les raons d'avortaments per 100 nascuts vius mostra un perfil per edats similar al d'anys anteriors, tot i que pel conjunt de dones en edat fèrtil s'ha reduït lleugerament.

Relació de centres sanitaris que han notificat IVE durant l'any 2005

Cerhvo	Barberà del Vallès
Centre Casanovas	Barcelona
Centre Mèdic Giness	Barcelona
Centre Mèdic Les Corts	Barcelona
Centre Mèdic Teknon	Barcelona
Centro Médico Aragón	Barcelona
Clínica d'Ara	Barcelona
Clínica Quirón	Barcelona
Emece	Barcelona
Ginemedex, S.A.	Barcelona
Hospital Casa de Maternitat	Barcelona
Hospital del Mar	Barcelona
Hospital Materno-Infantil de la Vall d'Hebrón	Barcelona
Institut Universitari Dexeus	Barcelona
Instituto Ginetec	Barcelona
TBC, SL (Técnicas Científicas de Barcelona)	Barcelona
Centro Médico Aragón	Girona
Adalia Centre Mèdic	Girona
H. Universitari de Girona Dr. Josep Trueta	Girona
Hospital Provincial de Santa Caterina	Girona
Hospital General de Granollers	Granollers
Hospital de l'Hospitalet- Consorci Sanitari Integral	L'Hospitalet
H. Universitari Arnau de Vilanova	Lleida
Consorci Sanitari de Mataró. Hospital de Mataró	Mataró
Hospital de Puigcerdà	Puigcerdà
Corporació Sanitària Parc Taulí	Sabadell
Hospital de Terrassa	Terrassa
Hospital Mútua de Terrassa	Terrassa
Hospital General de Vic	Vic
Hospital Comarcal de l'Alt Penedès	Vilafranca del Penedès

Referències bibliogràfiques

1. Ordre de 10 de desembre de 1986, per la qual es disposa el procediment de recollida de dades relatives a les interrupcions voluntàries de l'embaràs dutes a terme de conformitat amb la Llei orgànica 9/1985, de 5 de juliol. DOGC 1986; núm. 779: 4253.
2. Generalitat de Catalunya. Pàgina web del Departament de Salut: <http://www.gencat.net/salut>. Apartat corresponent a Salut, Salut en xifres, Interrupció Voluntària de l'Embaràs.
3. Institut d'Estadística de Catalunya. <http://www.idescat.es> (visitada juny 2006)
4. Subdirección General de Epidemiología, Promoción y Educación para la Salud. Dirección General de Salud Pública y Consumo. Ministerio de Sanidad y Consumo. Interrupción voluntaria del embarazo. Datos definitivos correspondientes al año 2004. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo, 2005.
5. Council of Europe: http://www.coe.int/T/e/social_cohesion/population/demographic_year_book/ (visitada juny 2006)
6. Scottish Health Statistics: <http://www.isdscotland.org> (visitada juny 2006)
7. Knudsen LB, Gissler M, Bender SS, Hedberg C, Ollendorff U, Sundstrom K, et al. Induced abortion in the Nordic countries: special emphasis on young women. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2003;82(3):257-68.
8. Bajos N, Moreau C, Leridon H, Ferrand M. Pourquoi le nombre d'avortements n'a-t-il pas baissé en France depuis 30 ans? *Population & Sociétés* 2004; 407:1-4.
9. Department of Health. Abortion statistics: <http://www.dh.gov.uk/PublicationsAndStatistics> (visitada juny 2006)
10. Sweden's Statistical Database: <http://www.sos.se/epc/english/aborteng.htm> (visitada juny 2006)
11. The Alan Guttmacher Institute: http://www.agi-usa.org/pubs/fb_induced_abortion.html (visitada juny 2006)